

Central and Eastern Europe in the early Middle Ages, or the Hetman period, when Ukraine also acted as a powerful regional player.

Another factor behind the strengthening of the idea of Ukrainian Centrism is the specific location of Ukraine, which, in connection with this, acts as an important geopolitical player on the Eurasian continent, peculiar «gates» for the countries of Western Europe in the Asian region.

The idea of increasing the power of the Ukrainian state is, of course, valuable and promising. However, analyzing the place and role of Ukraine in the future of the world, one must take into account contemporary political realities, in which «the path to Ukrainian Centrism is more difficult and complicated than pro-European orientation» [4]. Under difficult conditions, de facto, the war with the Russian Federation, the fall of the economy, large-scale corruption, etc., Ukraine must not lose its historic chance, which was the second time since 1918, it fell to its fate – to preserve its subjectivity, statehood, and gradually carry out reforms transition to a new stage of development. And here, in fact, the European experience is invaluable.

References:

1. At the doorstep of the XXI century. World Development Report 1999/2000. – M.: Publishing House «All World», World Bank, 2000. – 288 p.
2. 2003 World Development Report. Sustainable Development in a Changing World. The Transformation of Institutions, Growth and Quality of Life. / Transl. from English – M.: Publishing House «All World», 2003. – 280 p.
3. www.president.gov.ua/documents/constitution
4. hron.chtyvo.org.ua/Lukshyts.../Stsenarii_heopolitychnoho_rozvytku_Ukrainy.doc.
5. Stojanović, A. (2017). Fiscal Decentralization – World Experience and Our Practice. *Economics*, 5(1), 94-106. DOI: <https://doi.org/10.1515/eoik-2017-0013>.

1.2. Сучасний соціум: виклики та перспективи розвитку

Bondar S.
bulkadog@bigmir.net
PhD, Associate Professor
Department of Philosophy
Faculty of Personnel Management,
Sociology and Psychology Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman Kyiv, Ukraine

CYBERSPACE: A NEW SPACE FOR SOLVING OLD PHILOSOPHICAL ISSUES

The development of science and technology leads to significant changes in the society affecting both external aspects of its life activity, such as fashion, common forms of behavior, and its deep foundations – ontological conceptions and epistemological principles, understanding human nature, choosing a system of priority goals, values, and ways to achieve them.

The Information technology increase facilitates accelerating the introduction of innovations and provokes the «unpredictability» of technological development associated with the difficulty of understanding a number of aspects of modern technology organization and operation for ordinary users and, in some cases, for specialists. The more sophisticated the software, the greater probability of errors in the process of its working out and operation, the more attackable it becomes for malicious intervene.

Even advanced technologies and state-of-the-art technologies require significant sales markets to make them profitable. Cyberspace has become another place to fight for spheres of influence, markets, and new technologies. Cyber warfare is a war of knowledge and technology. The advantage in this struggle will achieve not the one who owns large information resources and

technical capabilities, but the one who knows how to use them effectively; therefore, the skills of strategic planning and global thinking are of particular importance.

Engineering and technologies affect the perception of time and space. It is customary to talk about the acceleration of the pace of life, the sensation of shrinking the distance between distant parts of the world, national and cultural boundaries erasing. The Internet and other means of communication literally «pierce time and space,» giving the possibility to get information from anywhere in the world almost instantly. At the same time, modern technologies are not able to ensure the safe storage of information and the fight against cybercrime by the forces of a single state is doomed to failure.

Cyberspace is a decentralized egalitarian system, the security of which is a condition for the welfare of modern nation states. Software developers, owners of hardware and equipment are people and/or organizations with a specific state and national identity, sharing the goals, values, and interests of the social community to which they belong. Protection of public, private and corporate interests will provoke confrontation in cyberspace. As point by the domestic researcher D.V. Dubov: «Even the most democratic countries of the West without announcing are attempting to control the content of the Internet as intensively and deeply as possible and take certain steps in this direction, which confirms the rethinking of a liberal approach to the Network» [3, 65].

For a person initially, from the moment of its appearance, the symbolic reality is no less significant than the physical one. The complication of life forms increases the influence of sign-symbolic information. Cyberspace is an example of how the world of symbols can become practically as real as physical and social reality. But unlike the latter, the cyberspace is closed and fully controlled. It certainly does not go beyond the limits of the cognizable, it is created and determined by artificial languages (a complex of programming paradigms). Nowadays, leading in the level of technology development and domination in the symbolic space are identical with domination in society. With the help of programming languages in cyberspace, events of the past and the present are re-created, and the future is predicted on the basis of computer simulation, which in itself can be regarded as a kind of directed information influence, that is, as an information weapon [2, 190-191].

The purpose of information influence is deconstruction of the initial epistemological principles of the object of influence, transformation of the system of values and higher goals, management of perception. The impact on the human's consciousness in cyberspace can be accomplished directly bypassing the genuine natural and socio-cultural environment to which the person was accustomed. The calculation is laid on the isolation of the person – to force to act and make decisions relying only on its own strength and experience. The decision-making management is implemented in this way.

From the point of view of Russian authors, maintaining «intellectual sovereignty», which «involves the right and the real possibility of developing and using the knowledge necessary to make decisions that ensure the viability and successful development of this society» [1] is crucial in the information and cyber warfare. However, the concept of intellectual sovereignty is contradictory, since it, on the one hand, exaggerates the ability of the social consciousness to «intellectual mobilization,» and on the other hand, the content of the consciousness of a person is reduced latently to the set of ideologues adopted in a given society.

Cyber warfare destructive consequences are increasing not only due to the dependence of society on the introduction of technical and technological innovations, but because of the lack of understanding of modern technology principles of operation, the lack of basic knowledge in the field of cyber security, and most importantly, because of the presence of a set of social problems: decline of economic development, inability of the ruling political and economic elite to manage the country and solve vital social problems effectively, lack of strategic planning skills and global thinking, crisis of moral values and depreciation of morality.

Consequently, the ways to overcome the issues of cyberspace go beyond technical and/or political decisions and toughening juridical control in the field of information technology. They go through overcoming moral degradation and spiritual crisis, through the understanding that human destiny is not limited to receiving short-term profit and satisfaction of insatiable vanity.

References:

1. Alekseev A.P., Alekseeva I.Yu. Information Warfare in the Information Society [Electronic resource] / Alekseev Aleksandr, Alekseeva Irina // *Voprosy Filosofii* 2016. – No. 11. – Mode of access to the journal: http://vphil.ru/index.php?option=com_content&task=view&id=1531.
2. Grinyaev S.N. Battlefield Cyberspace: Theory, Expedients, Resources, Methods and Systems of the Information Warfare management / Grinyaev Sergei. – Minsk: Kharvest, 2004. – 448 p.
3. Dubov D.V. Cyberspace as a new dimension of geopolitical rivalry: monograph / Dmytro Dubov. – Kyiv: The National Institute for Strategic Studies, 2014 – 328 p.

Павлишин Л. Г.

lyudpavl@gmail.com

доктор філософських наук, професор кафедри філософії
та суспільних наук історичного факультету
Тернопільського національного педагогічного
університету м.Тернопіль, Україна

ПРОБЛЕМА СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ НЕКЛАСИЧНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО МИСЛЕННЯ

Уявлення про суспільство як єдиний організм є результатом тривалого розвитку філософської думки. Ідея щодо системності у природі та суспільстві виникла в античній філософії у вигляді загальної концепції про впорядкованість, цілісність буття. Проблема системності суспільного життя була у центрі уваги таких видатних мислителів XIX – XX ст., як О. Конт, Г. Спенсер, К. Маркс, Е. Дюркгейм, М. Вебер, П. Сорокін, Т. Парсонс. Соціальна сутність людини визначається через свідомість, духовне життя, здатність створювати знаряддя праці, шедеври культури та вміння використовувати їх за призначенням. Людина володіє певними біологічними особливостями, специфіка яких проявляється на молекулярному, клітинному, організмовому та популяційному рівнях. Соціальне формувало їхню структуру в процесі антропосоціогенезу та впливає на них донині.

Важливим є той факт, що в умовах розвитку філософської думки вагоме місце посідає соціально-філософська проблематика, поєднана з проблематикою антропологічною. Увага мислителів завжди прикута до людини як джерела суспільних змін, особистості, що здатна творити себе саму, духовно і фізично еволюціонувати. Всі суспільно-політичні колізії початку XX ст. розглядалися крізь призму соціально зорієнтованої людини, оскільки лише тільки їй під силу розв'язати складні проблеми, що постають у суспільстві. Створюючи культурні цінності, вона таким чином сприяє як удосконаленню суспільства, так і самої себе. Людина як істота, що потребує постійного руху вперед, не дозволяє суспільству, природі, світові бути певними «застиглими» феноменами, сприяє їхньому розвитку, змінам, які є запорукою нового і непізаного. В умовах суспільно-політичних перетворень, коли вирішуються доленосні питання, пов'язані з проблемами суспільства майбутнього, народу і нації, державотворення, соціально-філософська проблематика виходить на перший план, оскільки дає змогу філософському осмислити громадську діяльність людини, її потенціал, внутрішні і зовнішні сили, оцінити її значущість як культуротворчої істоти. Руйнування старого і створення нового неможливе без людини як носія цінностей, неповторної і унікальної особистості, що впродовж усього свого існування перебуває на межі життя і смерті, добра і зла, істини і хибі тощо.

Проблема суспільства, його регрес і можливий прогрес були у полі зору Ф.Ніцше. На його думку, у тогочасному суспільстві відбувався духовний переворот. Ніцше був закоханий у життя могутнє, а не таке, що ледве жевріє і дихає холодом смутку і тривоги. Німецький філософ хотів знайти відраду для своєї душі у думці про вічне ворття, а тому, уважно вивчивши «Курс філософії» О. Дюрінга, зацікавився ідеєю про те, що світовий процес є циклічним